

Prostředí čekárny a ordinace praktického lékaře

Zdravotnická zařízení ambulantní péče mohou být budována jako samostatná nebo jako sdružená ambulantní zařízení. Zdravotnická zařízení ambulantní péče musí mít řešen přístup do nově budovaných objektů zdravotnických zařízení bezbariérově vodorovnými komunikacemi, rampou nebo výtahem. Při umístění zdravotnického zařízení ve stávajících objektech, kde bezbariérový přístup nelze technicky řešit, musí být o nemocné s omezenou schopností pohybu postaráno náhradním způsobem (návštěvní službou apod.).

Zdravotnické zařízení musí:

- a) tvořit provozně uzavřený celek,
- b) umístěno tak, aby k němu byl umožněn snadný přístup pacientů a příjezd motorových vozidel,
- c) být umístěno v nebytových prostorech objektů se zdravotně nezávadným prostorem,
- d) být vybaveno schválenou přístrojovou zdravotnickou technikou,
- e) mít zajištěnu účinnou likvidaci speciálního zdravotnického odpadu v souladu se Zákonem č. 238/1991 Sb. o odpadech,
- f) mít zajištěnu dodávku pitné vody a odvod odpadních vod,
- g) být vybaveno systémem vytápění,
- h) být vybaveno telefonní linkou.

Zdravotnické zařízení ambulantní péče se skládá

- a) ze základních prostorů, tj. provozních místností, ve kterých je péče poskytována (ordinace, přípravná nebo místnosti, kde se vykonává základní činnost), a příslušenství pro pacienty,
- b) z vedlejších prostorů, tj. hygienického zařízení pro zaměstnance, úklidové komory a skladu.

Základní prostory zařízení ambulantní péče musí být řešeny takto:

- a) Ordinace je řešena buď jako jedna místnost, tj. společné pracoviště pro lékaře a sestru, nebo jako ordinace lékaře a přípravná, ve které je hlavní pracoviště sestry. Mezi ordinací a přípravnou musí být přímé spojení dveřmi.
- b) Čekárna pacientů musí přímo navazovat na přípravnou nebo ordinaci.

- c) WC pro pacienty musí mít předsíň vybavenou umývadlem s tekoucí vodou nebo v kabině WC umístěno umývatko s tekoucí vodou na mytí rukou. Dveře WC musí být z bezpečnostních důvodů otevíratelné směrem ven.

Vedlejší prostory zdravotnického zařízení ambulantní péče nemusí být přímou součástí místností základních, ale musí být umístěny tak, aby byly dostupné. Mohou být společné pro více zdravotnických zařízení ambulantní péče. Vedlejší prostory musí být řešeny takto:

- a) Hygienické zařízení pro zaměstnance se skládá ze šatny, umývárny a WC. Z technických důvodů, je možné připustit společný WC pro pacienty a zaměstnance.
- b) Úklidová komora může být nahrazena skříní na úklidové prostředky a pomůcky.
- c) Sklad může být nahrazen skříněmi.

Technické a věcné požadavky na vybavení zdravotnických zařízení ambulantní péče jsou uvedeny v příloze Vyhlášky č. 49/1993 Sb. MZ ČR o technických a věcných požadavcích na vybavení zdravotnických zařízení ve znění pozdějších změn a doplňků.

Zdravotnická zařízení musí splňovat tyto požadavky na prostředí zdravotnických staveb:

- a) Provozní místnosti, které mají povahu trvalého pracoviště, nebo pobytu musí mít zabezpečeno přímé denní osvětlení a větrání okny; ostatní provozní místnosti včetně čekárny pacientů, u kterých přímé osvětlení a větrání nelze docílit z důvodů technických nebo není vhodné z důvodů provozních, musí mít zabezpečeno umělé osvětlení a větrání vzduchotechnickým zařízením.
- b) Provozní prostory musí mít světlou výšku 3 m, nejméně 2,5 m. Komunikace a vedlejší prostory musí mít světlou výšku nejméně 2,4 m.
- c) V ordinacích a ostatních místnostech, určených pro trvalý výkon práce, musí na jednu osobu připadnout nejméně 15 m³ vzdušného prostoru a nejméně 2 m² volné podlahové plochy, pokud z důvodů provozních není nutná plocha větší. Při nedodržení uvedeného objemu vzdušného prostoru, musí být dodrženy tyto parametry mikroklimatických podmínek:
- *minimální teplota vzduchu*
 - v ordinaci 22 °C
 - v přípravně 22 °C
 - v čekárně 20 °C
 - *relativní vlhkost vzduchu by v těchto místnostech má být 30 až 50 %.*

- d) Prostory čekáren pro pacienty musí mít plochu minimálně 2 m² na jedno místo pacienta při nejmenší ploše místnosti 8 m². V čekárně by mělo být dostatek míst k sezení pro čekající pacienty.

V čekárně a ordinaci praktického lékaře pro dospělé přicházejí lidé často do prvního kontaktu se zdravotnickými službami a vytvářejí si názor na celé zdravotnictví. V čekárně by měli získat informace o ordinačních hodinách lékaře, jakým způsobem budou do ordinace lékaře vyzváni, kdo lékaře zastupuje v jeho nepřítomnosti, o možnosti nejbližšího výdeje léků. Prostředí čekárny a ordinace může mít velký vliv na zdravotní uvědomění jedince a zdravotní výchovu. Lidem by se mělo dostat vhodných zdravotně výchovných informací z nástěnek a plakátů, které doplňují stěny čekáren, i z volně dostupných letáků a brožurek, které si mohou v čekárně pročítat.

Požadavky na **minimální** vybavení ordinace praktického lékaře:

a) plocha provozních místností - ordinace 15 m²

b) vybavení:

- stůl pro lékaře se dvěma místy pro lékaře a pacienta,
- lehátko vyšetřovací (stůl) s minimální výškou 60 cm se svítidlem a odkladním stolem,
- optotypy a váha s výškoměrem,
- stolek pro administrativní práce sestry,
- pracovní plocha pro přípravu zdravotnického materiálu a orientačního laboratorního vyšetření,
- sterilizátor, pokud není možno smluvních dodávek z centrální sterilizace nebo dodávek materiálu na jedno použití,
- skříň a chladnička na léčiva a zdravotnický materiál,
- trezor pro povinné uložení omamných a psychotropních látek v případě, že se při poskytování zdravotní péče používají
- dřez,
- umývadlo,
- svlékací kout se sedačkou a věšákem.

Toto minimální vybavení ordinace může být doplněno dalšími pomůckami a přístroji, které slouží k diagnostice např. glukometr, elektrokardiogram, ultrazvuk apod. V dnešní době je

ordinace praktického lékaře zpravidla vybavena osobním počítačem s tiskárnou, který lékař i sestra využívají k vedení administrativy.